

AARINENA

Altı Aylık Bülten

Cilt 30, Sayı 1

Ocak – Haziran 2025

AARINENA, 2025 Yılı Yürütme Komitesi Toplantısı'na Şanlıurfa'da ev sahipliği yapan Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün (TAGEM) önemli rolüne bir takdir göstergesi olarak, bu bültenin hem İngilizce hem de Türkçe olarak yayımlanmasından memnuniyet duyar

AARINENA'nın 2025 Yılına Ait İki Yıllık Bültenine Hoş Geldiniz – Cilt 30, Sayı 1.

Bu sayımızda, en güncel programlarımız, üye kurum başarıları, uzman katkıları ve yaklaşan etkinliklerle ilgili kısa güncellemeleri bulacaksınız – sürdürülebilir tarımsal araştırma ve bölgesel iş birliğini güçlendirme konusundaki kararlılığımızı yansıtarak.

AARINENA topluluğunun bir parçası olduğunuz için teşekkür ederiz.

Keyifli okumalar! 🌱

Yürütme Komitesi

Başkan: Dr. Hamdan Al Wahaibi, Umman

Başkan Yardımcısı: Dr. Ibrahim Al-Rawashdeh, Ürdün

Üyeler:

Dr. Ahmed Hassan Abu Assar, Sudan

Dr. Anas Al-Soud, Ürdün

Dr. Charbel Tarraf, ICBA

Dr. Fadilah Al Salameen, Kuveyt

Dr. Hassan Machlab, ICARDA

Dr. Hildegard Lingnau, GFAiR

Dr. Mustafa Altuğ Atalay, Türkiye

Prof. Zahrah Shabaan, Tunus

Dr. Zeinab Almomany, Ürdün

Aday gösterilecek, Sivil Toplum Kuruluşları (CSOs)

Dr. Rida A. Shibli, AARINENA

Yayın Kurulu

Genel Sekreter:

Dr. Rida A. Shibli

Müh. Rayeh Alghsoon

Bize Ulaşın:

E-posta: r.shibli@cgiar.org a.aarinena@gmail.com

Web sitesi: <https://aarinena.org>

AARINENA YÜRÜTME KOMİTESİ TOPLANTISI 2025, ŞANLIURFA, TÜRKİYE'DE GERÇEKLEŞTİ

AARINENA Yürütme Komitesi Toplantısı 2025, 15–16 Mayıs tarihlerinde Türkiye'nin Şanlıurfa kentinde, TAGEM ve GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantı, TAGEM Başkanı Dr. Mustafa Altuğ ATALAY ve AARINENA Genel Sekreteri Dr. Hamdan Al Wahaibi'nin resmi açılış konuşmalarıyla başladı. Konuşmalarda, bölge genelinde gıda güvenliği, iklim zorlukları ve tarımın sürdürülebilir kalkınması konularında ortak hareket etmenin aciliyeti vurgulandı.

Toplantılarda, AARINENA'nın 2024 yılı başarılarının gözden geçirilmesi, yaklaşan 16. Genel Konferans'a hazırlık yapılması ve birliğin 2025–2030 stratejik önceliklerinin ilerletilmesi konuları ele alındı. Sunulan başlıca başarılar arasında Zeytin Yenilik Platformu'nun başlatılması, Bitki Koruma Ağı'nın kurulması, on tematik ağda artan katılım ve önde gelen küresel kurumlarla sekiz yeni stratejik ortaklığın oluşturulması yer aldı.

TAGEM, ICARDA, ICBA, KISR (Kuveyt), NARC (Ürdün), ARC (Sudan) ve GFAiR gibi ulusal ve uluslararası araştırma kuruluşlarının temsilcileri kurumsal gelişmeleri paylaştılar. Sunumlarda kuru tarım, biosalin araştırmalar, su yönetimi, bitki genetik kaynakları ve dijital dönüşüm gibi alanlardaki yenilikler öne çıktı.

Toplantının önemli bir bölümü, Asya-Pasifik Tarımsal Araştırma Kurumları Birliği (APAARI) tarafından sunulan Küresel Ulusal Tarımsal Araştırma Sistemleri Konsorsiyumu (GNC) hakkında yapılan sunumdu. Bu girişim, ulusal araştırma sistemleri arasında kolektif hareketi ve kapsayıcı yönetişimi teşvik etmeyi amaçlamakta olup, AARINENA ile küresel araştırma platformları arasında daha derin bir uyum için fırsatlar sunmaktadır.

BUILDING BRIDGES: HIGH-LEVEL VISIT TO ŞANLIURFA GOVERNOR

KÖPRÜLER KURMAK: ŞANLIURFA VALİSİ'NE YÜKSEK DÜZEY ZİYARET

Yürütme Komitesi toplantısı kapsamında, Dr. Mustafa Altuğ Atalay, Dr. Hamdan Al Wahaibi ve Dr. Rida A. Shibli, Şanlıurfa Valisi Sayın Hasan Şıldak'a resmî bir ziyarette bulundu.

Ziyaret, ulusal ve bölgesel tarımsal araştırma kurumları arasındaki iş birliğini güçlendirme yönündeki ortak taahhüdü vurguladı. Görüşmelerde, kurak alan tarımı konusunda ortak araştırma ve yenilik çalışmalarının geliştirilmesi, teknoloji transferi ve bilgi paylaşımının kolaylaştırılması ile NENA (Yakın Doğu ve Kuzey Afrika) bölgesinde sürdürülebilir kırsal kalkınmanın desteklenmesi konuları öne çıktı.

Bu toplantı, gıda güvenliğini artırmaya, kurumsal kapasiteleri güçlendirmeye ve tarımsal sistemlerde yeniliği teşvik etmeye yönelik uzun vadeli ortaklıklar kurma yönündeki karşılıklı isteği bir kez daha teyit etti.

VISIT TO HARRAN UNIVERSITY

HARRAN ÜNİVERSİTESİ ZİYARETİ

AARINENA heyeti, tarihi 11.000 yılı aşkın olan dünyanın en eski yerleşimlerinden biri olan Şanlıurfa'daki Harran Üniversitesi'nin Rektör Vekili Prof. Dr. Ahmet İlyas ile bir araya geldi.

Görüşmelerde ortak araştırma projeleri, altyapı geliştirme ve inovasyon alanlarında iş birliğinin artırılması ele alındı. Heyet, Merkezi Laboratuvarı gezdi ve ulusal ve uluslararası projelerde aktif rol oynayan Bilim ve Teknoloji Araştırma Merkezi tarafından detaylı sunumlar aldı. Merkez, bilimin ufkunu genişleten ileri düzey araştırmaları desteklemeye kendini adanmıştır.

YENİ ORTAKLIKLAR

OLITEC

AARINENA, zeytin yetiştiriciliği ve işleme alanında teknolojik çözümler sunan Ürdün merkezli OLITEC firması ile bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladı. Anlaşma, Ürdün'deki Ulusal Tarımsal Araştırma Merkezi (NARC) bünyesinde yer alan AARINENA ofisinde, AARINENA Genel Sekreteri Dr. Rida Shibli ile OLITEC İcra Direktörü Müh. Ahmad Al-Noubani tarafından imzalandı. 2018 yılında kurulan OLITEC, yüksek verimli Avrupa makinelerinin ithalatı ve büyük ölçekli zeytin çiftliklerine entegre destek hizmetleri sunarak Ürdün'de zeytin üretiminin modernizasyonunda önemli bir rol oynamaktadır. Firma, yerel çiftçiler, ziraat mühendisleri ve alan uzmanlarıyla güçlü bağlantılar kurarak tarımsal inovasyon ekosisteminde kilit bir aktör konumuna gelmiştir.

Bashaier Platformu

AARINENA, dijital yenilikler yoluyla küçük ölçekli çiftçileri güçlendirmeyi amaçlayan Mısır merkezli kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan Bilgi Ekonomisi Vakfı (Knowledge Economy Foundation) ile dijital iş birliği anlaşması imzaladı. Vakıf, tarımsal değer zincirlerine yönelik gerçek zamanlı piyasa verileri, teknik rehberlik ve dijital hizmetler sunan Bashaier Tarım Platformu'nu yönetmektedir. Anlaşma, Vakıf Başkanı Sayın J. Dorra Fiani tarafından çevrim içi olarak imzalandı. Bu ortaklık, bilgi alışverişini artırmayı, iklime duyarlı tarımı teşvik etmeyi ve bölge genelindeki çiftçilere dijital desteği güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Girişimcilik ve Tarımsal İnovasyon

AARINENA, Ürdün'ün Amman kentinde bulunan kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan Girişimcilik ve Tarımsal İnovasyon Derneği ile bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladı. Söz konusu mutabakat, Dernek Başkanı Dr. Imad Ayasreh tarafından imzalanmış olup, tarımsal inovasyon, girişimcilik ve kapasite geliştirme alanlarında iş birliğini güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu ortaklık, gençlerin tarıma katılımını destekleyecek, tarım teknolojilerine yönelik çözümleri teşvik edecek ve bölgesel bilgi alışverişini kolaylaştıracaktır.

AĞLARIN FAALİYETLERİ

Bazı Orman Ağaçlarının Tıbbi Önemi

Dr. Talal Taha Ali (Irak), sentetik kimyasallarla ilişkili kronik hastalıkların artmasıyla birlikte tıbbi bitkilerin giderek artan önemine dikkat çekti. Terapötik değeri kanıtlanmış birçok yerel türü tanıtarak bu bitkilerin doğal uyumluluğunu ve düşük yan etkilerini vurguladı. Sunumda, geleneksel bilginin korunması ve bitki bazlı tedavilerin modern tıp ve araştırma sistemlerine entegrasyonu çağrısında bulunuldu.

Azadirachta indica شجرة النيم

Süs Bitkilerinde Zararlılar ile Entegre Mücadele

Mısır'dan Dr. Salwa Abd AlSamad, süs bitkilerini etkileyen zararlılara karşı sürdürülebilir ve entegre mücadeleye yönelik temel stratejileri sundu. Sunumda, bitki sağlığı ve estetik değer korunurken kimyasal kullanımını azaltan çevre dostu yöntemlerin önemi vurgulandı. Uzun vadeli zararlı kontrolünde izleme, biyolojik mücadele ve önleyici uygulamaların kritik rolüne dikkat çekildi.

The slide features the logo of the Agricultural Research Center (ARC) on the left and a circular emblem on the right. The title is written in Arabic and English: 'الإدارة المتكاملة لمكافحة آفات النباتات الزينة' and 'Integrated Management of Pest Control for Ornamental Plants'. Below the title, the presenter's name is listed in Arabic: 'أ.د. / سلوى عبد الصمد'. Her credentials are also provided: 'أستاذة مكافحة الحشرات - خبير وقاية النباتات', 'قسم بحوث مكافحة الحشرات', 'معيد بحوث وقاية النباتات', and 'مركز البحوث الزراعية - مصر'. Her email address, 'salwa.sass@yahoo.com', is at the bottom. Four small images of ornamental plants are arranged around the text. A video feed of Dr. Salwa Abd AlSamad is visible in the top right corner.

Mango Hastalıkları: Mango Şekil Bozukluğu Hastalığı

Sudan'dan Dr. Adel Awad AbdAllah, mango üretimi için ciddi bir tehdit oluşturan mango şekil bozukluğu hastalığının nedenlerini, belirtilerini ve yönetim yöntemlerini ele aldı. Sunumda, hastalığın etkisini azaltmak için erken teşhis, budama ve entegre zararlı yönetimi gibi temel stratejiler vurgulandı. Ayrıca, çiftçi farkındalığı ve araştırmaya dayalı çözümlerin önemi belirtildi.

The slide has a black header with the title in Arabic: 'أمراض محصول المانجو : مرض تشوه'. Below the header, a video feed of Dr. Adel Awad AbdAllah is visible in the top right corner. The main content area shows a photograph of a large, healthy mango tree with the text 'Mango tree' in red above it.

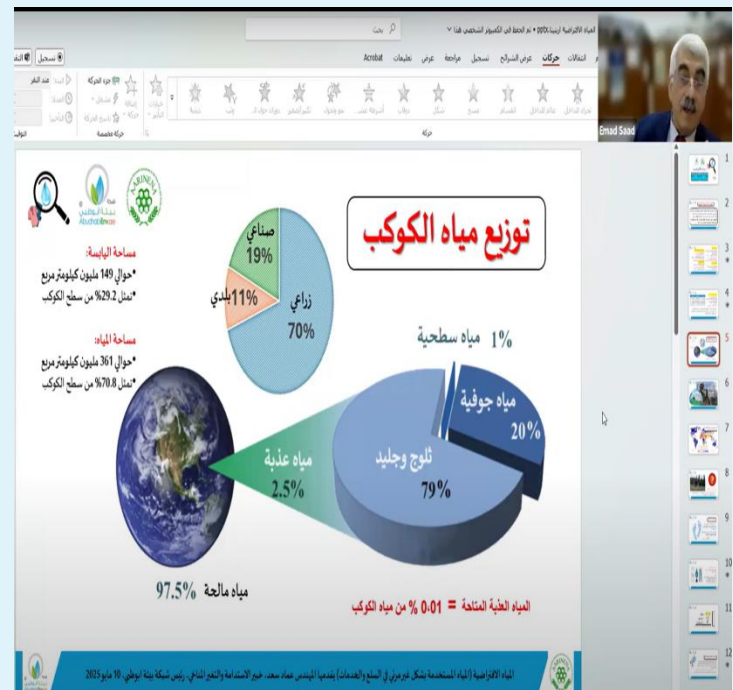
Phytophthora infestans Tarafından Oluşturulan Domates Geç Yanıklık Hastalığının Görülme Oranı ve Şiddeti Vaka Çalışması: Cezire – Sudan

Sudan'dan Dr. Adel Awad AbdAllah, Cezire bölgesindeki domates tarlalarında Phytophthora infestans mantarının neden olduğu geç yanıklık hastalığının görülme oranı ve şiddetine dair bir vaka çalışması sundu. Sunumda hastalığın belirtileri, verim üzerindeki etkisi ele alındı ve kayıpların azaltılması ile domates üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması için erken teşhis ve entegre mücadele yöntemlerinin önemi vurgulandı.

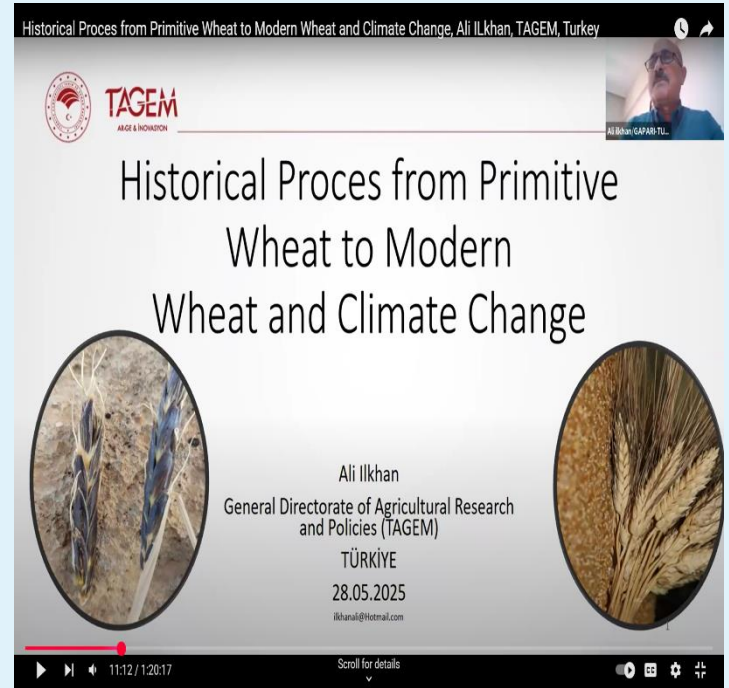
Sanal Su: Mal ve Hizmetlerin üretiminde görünmez formda kullanılan su

Mühendis Emad Saad, Abu Dabi Çevre Ağı'ndan, mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılan görünmez su olan sanal su üzerine bir sunum yaptı. Sürdürülebilir su yönetimini teşvik etmek için sanal su tüketiminin anlaşılmasının önemini vurguladı. Sunumda, kaynakların korunmasını desteklemek ve küresel su kıtlığı sorunlarını ele almak amacıyla tarım ve sanayide su ayak izinin azaltılması üzerinde duruldu.

İlkel Buğdaydan Modern Buğdaya Tarihsel Süreç ve İklim Değişikliği

TAGEM'in Şanlıurfa'daki buğday ıslahçısı Müh. Ali İLKHAN, ilkel buğday türlerinden modern çeşitlere kadar buğdayın tarihsel gelişimini sundu. Sunumda, iklim stresine karşı verimlilik ve dayanıklılığı artırmaya yönelik ıslah çalışmaları ele alındı. Konuşma, kurak alanlarda sürdürülebilir tarım için iklime duyarlı buğday çeşitlerinin geliştirilmesinde genetik koruma ve yenilikçiliğin rolünü vurguladı.

Organik Tarımda Sofralık Üzüm Hastalıkları ve Zararlıları ile Mücadele

Ürdün Ulusal Tarımsal Araştırma Merkezi'ne (NARC) bağlı Şoubak Tarımsal Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Sharif Al-Rawashdeh, organik sofralık üzüm yetiştiriciliğinde hastalık ve zararlı yönetimine dair etkili stratejileri sundu. Sunumda, önleyici tedbirler, biyolojik mücadele ve çevre dostu uygulamalar ele alındı. Kimyasal kullanımını azaltırken kaliteyi korumanın önemi vurgulandı.

تارımدا Uzay Teknolojisi

Ürdün Bölgesel Uzay Bilimi ve Teknolojisi Eğitim Merkezi'nden Dr. Qais AlOmari, tarımدا uzay teknolojilerinin uygulamalarını sundu. Sunumda, uydu görüntüleri ve uzaktan algılama tekniklerinin ürün izleme, hassas tarım ve kaynak yönetiminde kullanımı vurgulandı. İleri teknoloji araçlarıyla verimlilik ve sürdürülebilirliğin artırılmasının önemi vurgulandı.

Nesli Tükenmekte Olan Yabani Petra Kekiğinde Nanoparçacıkların Mikroçoğaltım ve İkincil Metabolitler Üzerindeki Etkisi

Ürdün'den Dr. Tamara AlQudah, nesli tükenmekte olan tıbbi bir bitki olan yabani Petra kekiğinde nanoparçacıkların mikroçoğaltım ve ikincil metabolitler üzerindeki etkisi üzerine bir sunum gerçekleştirdi. Sunumda, nanoteknolojinin çoğaltım verimliliğini ve fitokimyasal içeriği nasıl artırabileceği, böylece koruma ve sürdürülebilir kullanıma nasıl katkı sağlayabileceği vurgulandı. Bu sunum, Dr. AlQudah'ın 2025 yılında Lübnan'da düzenlenen Orta Doğu Doktora Çalışmaları Konferansı'nda tarım, çevre ve sürdürülebilirlik oturumunda ikincilik ödülü alan doktora araştırmasına dayanıyordu.

يسر شبكة التقات الحيوية في اتحاد أربيتنا دعوكم لحضور الندوة العلمية
بغنوان

تأثير الجزيئات النانوية على الإكثار الدقيق والمركبات
الثانوية في نبات زعتر البترا البري المهدد بالانقراض

والحفزة على المركز الثاني في مسابقة أفضل رسالة دكتوراة عن جلسة الزراعة والبيئة
والاستدامة ضمن فعاليات مؤتمر دراسات الدكتوراة - نسخة الشرق الأوسط
المنعقد في لبنان لعام 2025

Zoom

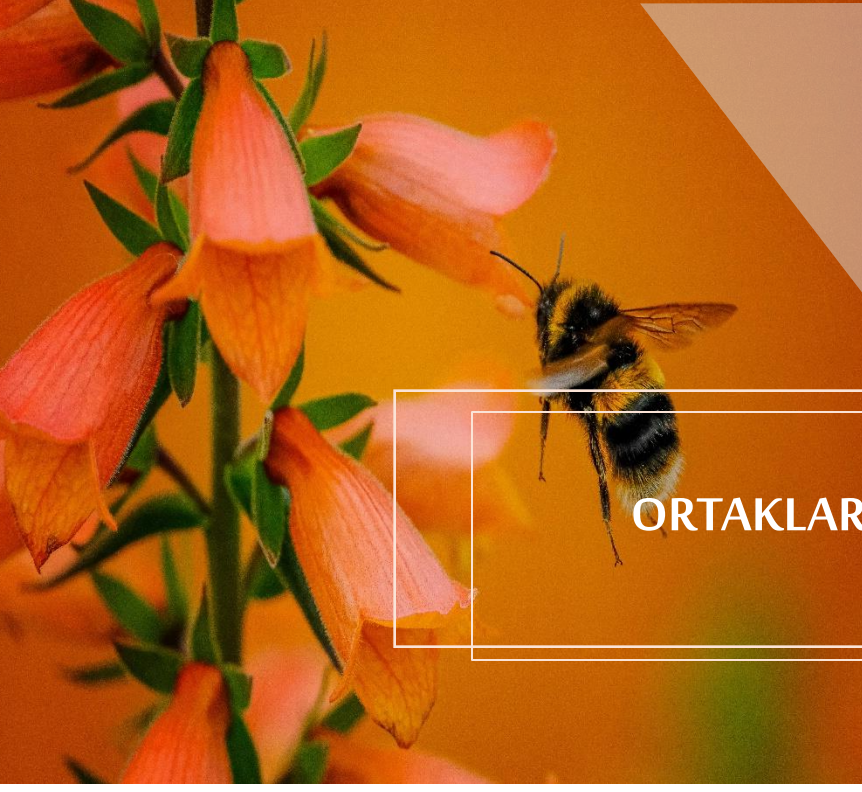
<https://zoom.us/j/93026885180?pwd=wQZkdCNCZyNA8lRf9QmP6M8IHU.1>
Meeting ID: 930 2688 5180
Passcode: 278174

Speaker

الدكتورة نصارا سعيد القضاة
باحث في مجال التفاعلات الحيوية النباتية
وزارة الزراعة اللبنانية
مركز حندي متكو للبحوث العلمية
الجامعة الأردنية
الأردن

Coordinator

الدكتورة هندة المحمودي
خبيرة فسيولوجيا النبات في المركز الدولي للزراعة
المحبة (ICBA)
مستعدة شبكة التقات الحيوية، أربيتنا
الإمارات العربية المتحدة

ORTAKLAR VE ÜYELERLE KATILIMLAR

İklim'e Dayanıklı Tarım Alanında AARINENA ile ICBA Arasındaki İş Birliği Güçleniyor

AARINENA, iklim'e dayanıklı tarım konusunda iş birliğini güçlendirmek amacıyla Dubai'deki Uluslararası Tuzlu Arazi Tarımı Merkezi'ni (ICBA) ziyaret etti. Dr. Rida Shibli, ICBA'nın bölgesel tarım sorunlarını ele almada kilit ortak olduğunu vurguladı. ICBA Genel Direktörü Dr. Tarifa Al Zaabi ise, kurak ve tuzlu alanlara yönelik yenilikçi çözümler geliştirme konusundaki kararlılıklarını yineledi. Ziyaret, sürdürülebilir kalkınma temalı bölgesel parlamenterler toplantısı kapsamında gerçekleşti.

AARINENA, ACSAD'ın Dokuzuncu Arap Konferansına Çevrim İçi Katıldı

AARINENA, Kırsal Şam'da düzenlenen ACSAD'ın Dokuzuncu Tarımsal Araştırma ve Yayım Konferansı'na çevrim içi olarak katıldı. Etkinlik, Arap gıda güvenliğini desteklemek amacıyla tahıl üretimini artırmada bilimsel araştırmaların rolüne odaklandı. AARINENA'nın katkısı, iklim dirençli ve yüksek verimli tahıl çeşitlerinin geliştirilmesinde bölgesel iş birliği ve yenilikçiliğin önemini vurguladı.

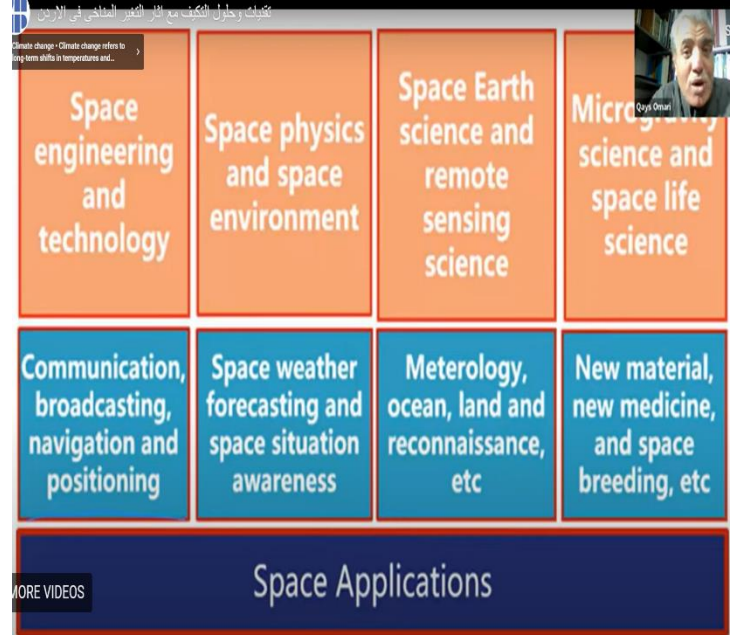
SMTA Kullanımı ve Genetik Kaynak Değişimi Üzerine İş Birliğinin Güçlendirilmesi

14 Ocak'ta ISF, CGIAR ve Uluslararası Bitki Genetik Kaynakları Antlaşması (ITPGRFA) Sekretaryası tarafından düzenlenen çevrimiçi ortak çalışmaya 400'den fazla katılımcı katıldı. Katılımcılar, Standart Materyal Transfer Anlaşması (SMTA) konusundaki deneyimlerini paylaştı. ISF ile CGIAR arasında imzalanan Mutabakat Zaptı kapsamında düzenlenen etkinlik, temel antlaşmalar hakkında karşılıklı anlayışı artırmayı ve tohum sektörü gelişimi ile genetik kaynak değişiminde iş birliğini teşvik etmeyi amaçladı.

Ürdün'de İklim Değişikliğine Uyum için Yenilik ve İş Birliğinin Güçlendirilmesi

Ürdün'de iklim değişikliğine uyum konulu özel bir web semineri, Ürdün Kalkınma ve İnovasyon Forumu serisi kapsamında ve Ürdün Akademi-Sanayi Platformu (JAIP) iş birliğiyle düzenlendi. Etkinlikte, iklim değişikliğinin etkileriyle mücadeleyle yönelik en son teknolojiler ve yenilikçi çözümler tartışılmak üzere önde gelen uzmanlar bir araya geldi. Hedef kitle arasında araştırmacılar, iklim ve çevre uzmanları, üniversite öğrencileri, kamu ve özel sektör temsilcileri ile çevresel konular üzerinde çalışan STK'lar yer aldı.

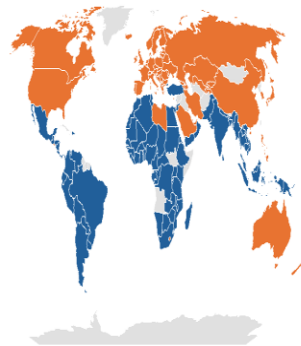

ASTI'nin Küresel Düzeyde Kurumsallaştırılması Konusunda UN-CEAG İlerlemeleri

Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu'nun yan etkinliği 18 Şubat'ta çevrim içi olarak gerçekleştirildi ve UN-CEAG görev gücünün Tarım Bilimi ve Teknolojisi Göstergeleri (ASTI)'nin küresel düzeyde kurumsallaştırılmasına yönelik kaydettiği ilerlemeler vurgulandı. FAO tarafından düzenlenen etkinlikte, gıda güvenliği, sürdürülebilir tarım ve kırsal kalkınma alanlarında kanıta dayalı politika yapımını destekleyecek uyumlaştırılmış metodolojiler ve istatistiksel kılavuzların geliştirilmesinin önemi öne çıkarıldı. Oturumda taslak kılavuzlara dair önemli bilgiler paylaşıldı ve ASTI'nin küresel istatistik sistemlerindeki rolü vurgulandı.

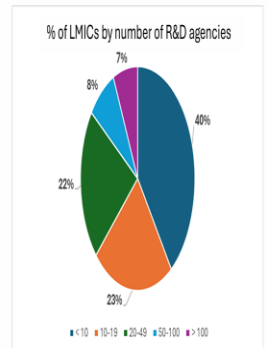
ASTI Country Coverage

OECD and Eurostat collect R&D data from high-income countries

IFPRI collected Ag R&D data over 20 years from ~100 LMICs and 3,100 Ag R&D agencies

FAO plans to extend the coverage of the dataset to all member countries

More than 60% of NARS in LMICs have fewer than 20 agencies.

Gıda ve Tarım Araştırma ve İnovasyon İş Birliğini Etkili ve Yaygın Dönüşüm İçin Güçlendirme

DG INTPA tarafından Brüksel’de ve çevrim içi olarak düzenlenen, CIRAD’ın katılımıyla gerçekleşen bu üst düzey konferans, araştırma ve inovasyonun (Ar-Ge) gıda ve tarım sistemlerini daha sürdürülebilir, kapsayıcı ve iklim dirençli hâle nasıl getirebileceğini ele aldı. DeSIRA ve Horizon Europe gibi AB girişimlerinden elde edilen dersleri vurgulayan etkinlik, ölçeklenebilir yenilik yaklaşımlarını inceledi ve SDG’ler ile AB Küresel Geçit Stratejisi doğrultusunda ortak ülkelerle daha güçlü Ar-Ge iş birliğini teşvik etti.

STK'ların Sağlıklı Beslenme ve Gıda Kaybı ve İsrafının Azaltılmasındaki Kapasitelerini Güçlendirme Çalıştayı

FAO'nun 80. yılı kapsamında, Yakın Doğu ve Kuzey Afrika (NENA) bölgesinde faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) kapasitelerini güçlendirmek amacıyla FAO-RNE tarafından iki günlük bir çalıştay düzenlendi. Etkinlikte, küresel ve bölgesel gıda kaybı ve israfı (FLW) sorunları, sürdürülebilir ve sağlıklı beslenme çözümleri ile STK'ların sistemsel değişim için savunuculuk rolü ele alındı. Çalıştay, SKA 12.3 ve SKA 2 hedeflerine ulaşmak için iş birliği, yenilikçilik ve toplumsal katılım çağrısıyla sona erdi. Ocak'ta ISF, CGIAR ve Uluslararası Bitki Genetik Kaynakları Antlaşması (ITPGRFA) Sekretaryası tarafından düzenlenen çevrimiçi ortak çalıştaya 400'den fazla katılımcı katıldı. Katılımcılar, Standart Materyal Transfer Antlaşması (SMTA) konusundaki deneyimlerini paylaştı. ISF ile CGIAR arasında imzalanan Mutabakat Zaptı kapsamında düzenlenen etkinlik, temel antlaşmalar hakkında karşılıklı anlayışı artırmayı ve tohum sektörü gelişimi ile genetik kaynak değişiminde iş birliğini teşvik etmeyi amaçladı.

Tarımda İnovasyonu İleri Taşımak İçin Nairobi'de GNC Bilim Haftası

CGIAR Bilim Haftası kapsamında Nairobi'de düzenlenen GNC Bilim Haftası, bölgesel forumları, araştırma kurumlarını ve küresel paydaşları bir araya getirerek tarım-gıda inovasyonunda iş birliğini güçlendirmeyi amaçladı. Global Network of Champions (GNC) tarafından organize edilen etkinlik, koordineli araştırma, politika savunuculuğu ve kapasite geliştirme ihtiyacını vurguladı. GNC, ulusal araştırma sistemlerinin dayanıklı, duyarlı ve birbirine bağlı olmasını destekleyen ve uluslararası tarımsal araştırma ve inovasyondan fayda sağlayan küresel bir platform olmayı hedefliyor.

2025 İlk Uluslararası Yaratıcı Projeler Konferansı – Ürdün

Sayın Mühendis Mothanna Gharaibeh'in himayesinde, konferans 12 Nisan'da Amman'da düzenlendi ve start-up'lar için pazarlama ve yatırım fırsatlarına odaklandı. AARINENA'dan Dr. Rida Shibli, yenilik ve girişimcilik konulu üst düzey bir panelde yer alarak bölgesel iş birliği ve sürdürülebilir tarım-gıda dönüşümünün önemini vurguladı. Etkinlikte önemli ulusal liderler, networking oturumları ve yaratıcı start-up'ların sergilendiği bir fuar yer aldı.

Halife Uluslararası Ödülü ve Kırmızı Palmiye Böceği Konsorsiyumu Lansmanı

16 Nisan'da AARINENA, Abu Dabi'de düzenlenen 17. Halife Uluslararası Hurma ve Tarımsal İnovasyon Ödül Törenine gururla katıldı. Aynı zamanda, ICARDA ve ortakları tarafından hurma yetiştiriciliğine yönelik büyük bir tehditle mücadele etmek amacıyla başlatılan Kırmızı Palmiye Böceğiyle Mücadele Uluslararası Konsorsiyumunun lansmanında da yer aldı.

FAO–UNIDO Ortak SKA Fonu Toplantısı: Meyve ve Sebze Pazar Sistemleri

10 Nisan'da, FAO–UNIDO Ortak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Fonu Programı kapsamında, meyve ve sebze pazar sistemlerinin geliştirilmesine odaklanan çevrim içi bir toplantı gerçekleştirildi. Oturumda ön analizler sunulurken olası çözümler ele alındı; bulguların ortak geliştirilmesi ve Çalışma Grubu'ndan geri bildirim alınması hedeflendi. Katılımcılar, sonuçların doğrulanmasını ve FAO'nun pazar sistemleri bileşeni çerçevesinde sürdürülebilir değer zincirlerini güçlendirmeye yönelik sonraki adımları tartıştı.

APAARI Üç Aylık Ortak Üyeler Toplantısı

APAARI'nin Üç Aylık Ortak Üyeler Toplantısı, 23 Nisan'da çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Toplantı, üye kuruluşları bir araya getirerek güncellemelerin paylaşılmasına, yeni ortakların tanıtılmasına ve iş birliği fırsatlarının keşfedilmesine olanak sağladı. Görüşülen ana konular arasında APAARI E-öğrenme Akademisi ve EUPHRESKO III Girişimi gibi yeni projeler yer aldı. Toplantı, açık tartışma ortamı sunarak tarımsal araştırma ve inovasyon alanında bölgesel iş birliğini güçlendirdi.

Elektronik Tarımsal Pazarlama Çalıştayı

AARINENA, Ürdün Sanayi Odası'nda düzenlenen "Elektronik Tarımsal Pazarlama: Gerçeklik ve Hedefler" ulusal çalıştaya katıldı. İlk oturumu yöneten Dr. Rida Shibli tarafından temsil edilen AARINENA, tarımda dijital pazarlama araçlarının geliştirilmesine yönelik tartışmalara katkı sağladı. Sayın Mühendis Fathi Al-Jaghibir'in himayesinde Ürdün Çiftçiler Birliği tarafından organize edilen etkinlik, yenilik, pazar erişimi ve dijital dönüşüm yoluyla çiftçi güçlendirmesi için fırsatları keşfetmek üzere önemli paydaşları bir araya getirdi.

GFAiR Olağanüstü Yürütme Komitesi Toplantısı

GFAiR Olağanüstü Yürütme Komitesi, 2021-2025 dönemi önemli başarılarını gözden geçirmek ve geleceğe yönelik yönelimleri tartışmak üzere bir araya geldi. Toplantıda, Genel Sekreter'in değerlendirmeleri ve GFAiR ile küresel ağların iş birliği üzerine bir tartışma yer aldı. Gündem, iş birliğinin güçlendirilmesi ve GFAiR'in misyonunun ilerletilmesine odaklandı.

Mutah Üniversitesi Mezuniyet Günü ve Tarım Sergisi

AARINENA, Ürdün'deki Mutah Üniversitesi'nde düzenlenen ikinci Mezuniyet Günü ve Ulusal Tarım Sergisi'ne katıldı. Etkinlik, "Kuru Bölgelerde Bitki Üretimi ve Gıda Güvenliği" temasına odaklandı. Genel Sekreter Prof. Rida Shibli tarafından temsil edilen AARINENA, bölgesel araştırma, inovasyon ve iş birliğini teşvik ederek toprak bozulması ve iklim değişikliği gibi zorlukların üstesinden gelmedeki rolünü vurguladı. Etkinlik, uzmanlar, araştırmacılar ve öğrencileri bir araya getirerek akademik destek ve tarımsal dayanıklılık için iş birliğinin önemini ortaya koydu. FAO, NARC ve sektör liderlerinin katkıları, biyoteknoloji ve sürdürülebilir tarım alanındaki yeniliklerin sergilenmesini tamamladı.

12. CABI Biyokoruma Portalı Geliştirme Konsorsiyumu Toplantısı

Toplantı, CABI Biyokoruma Portalı'nın ilerletilmesine odaklanarak sponsorluk durumu, mali durum ve portal iyileştirmeleri hakkında güncellemeler sundu. Üye alanının genişletilmesi, pazarlama stratejileri ve kullanıcı katılımı konuları tartışıldı. Sunumlarda son gelişmeler ve geleceğe yönelik planlar ele alındı; biyokoruma topluluğunda iş birliği ve desteğin güçlendirilmesi hedeflendi. Ana eylem maddeleri özetlenerek devam eden çalışmalara rehberlik edilmesi ve portalın tarımsal inovasyon üzerindeki etkisinin artırılması amaçlandı.

NENA Bölgesinde FLAPP Uygulamasının Yaygınlaştırılması Üzerine FAO Web Semineri

FAO, Gıda Kayıpları Uygulaması (FLAPP)'nın Yakın Doğu ve Kuzey Afrika (NENA) bölgesinde uygulanmasına ilişkin zorlukları ve fırsatları ele almak üzere çevrim içi bir web semineri düzenledi. Etkinlikte hükümetlerden, araştırma kurumlarından ve gıda değer zincirinden paydaşlar bir araya gelerek FLAPP'ın gıda kayıplarını azaltmadaki rolü, veri erişimini iyileştirme potansiyeli ve sürdürülebilir tarımı destekleme yolları tartışıldı. Oturumda uygulamanın özellikleri tanıtıldı, Arapça dil desteği gibi bölgesel ihtiyaçlar ele alındı ve FLAPP'ın uygulamasının ulusal çabalarla uyumlaştırılması hedeflendi.

Ürdün Ulusal Yükseköğretim Konferansı

AARINENA, Ürdün'de düzenlenen ve yükseköğretim sektöründe modernleşme, dönüşüm ve kurumsal dayanıklılığa odaklanan Ulusal Yükseköğretim Konferansı'na katıldı. Etkinlikte hükümet, akademi ve sivil toplumdan liderler bir araya gelerek reformları ve gelecek stratejilerini ele aldı. AARINENA, yükseköğretimin ekonomik kalkınma ile uyumlaştırılması ve araştırma kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik tartışmalara katkı sundu.

Kriz Ortamlarında Kırsal Danışmanlık Hizmetleri Üzerine AFRAS Bölgesel Webinarı

Arap Kırsal Danışmanlık Hizmetleri Forumu (AFRAS), Yakın Doğu ve Kuzey Afrika bölgesindeki krizden etkilenen alanlarda Kırsal Danışmanlık Hizmetlerinin (RAS) değişen rolünü ele almak üzere bölgesel bir web semineri düzenledi. Politikacılar, uygulayıcılar ve kalkınma ortakları, RAS sağlayıcılarının toparlanma, koordinasyon ve topluluk dayanıklılığında nasıl kilit aktörler olduğunu paylaştı. Etkinlikte topluluk odaklı ve toplumsal cinsiyete duyarlı yenilikçi yaklaşımlar vurgulandı ve RAS sistemlerine yatırım yapmanın önemi öne çıkarıldı. Elde edilen bilgiler, kırılgan ortamlarda kırsal kalkınmayı destekleyecek gelecekteki politika ve programları şekillendirmek üzere hazırlanacak bölgesel bir rapora katkı sağlayacak.

FAO Çiftçi Tarla Okulları ve İklim Değişikliğine Uyum Oturumu

FAO tarafından düzenlenen bu interaktif oturum, Çiftçi Tarla Okulları'nın (FFS) iklim değişikliğinin bitkisel ve tarımsal hayvancılık üretim sistemleri üzerindeki etkilerini ele alma konusundaki rolünü güçlendirmeye odaklandı. Katılımcılar, kırılganlıkları ve hava tehditlerini değerlendirmek için tanı araçlarını inceledi ve çiftçi topluluklarına yönelik uyum stratejileri geliştirmek için katılımcı yöntemleri tartıştı. Oturum, FFS uygulayıcılarını, program yöneticilerini, araştırmacıları ve iklim uzmanlarını, hassas bölgelerde dayanıklılığı artırmaya ve sürdürülebilir tarımsal kalkınmayı teşvik etmeye yönelik pratik araçlarla donatmayı amaçladı.

Yemlik Mısır Çeşitleri Üzerine Bilimsel Seminer

AARINENA, Amman'da Al-Firdous Ulusal Tarım Malzemeleri Şirketi tarafından düzenlenen bilimsel seminere katıldı. Etkinlikte Misr Hi Tech Uluslararası Tohum Şirketi'nden uzmanlar yer aldı ve Misr Hi Tech tarafından geliştirilen yemlik mısır çeşitlerinin özellikleri ve faydaları ele alındı. AARINENA'nın katılımı, tohum teknolojisindeki gelişmeleri takip etme ve tarımsal inovasyonda bölgesel iş birliğini teşvik etme kararlılığını vurgulamaktadır.

AB Yeşil Mutabakatı ve Tarım-Gıda Mevzuatı Güncelleme Web Semineri

AGRINFO/COLEAD tarafından düzenlenen ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bu web semineri, Mısır'dan AB'ye tarım-gıda ürünleri ihraç eden veya ihracat yapmayı planlayan katılımcıları hedefledi. Web seminerinde yeni tarım-gıda düzenlemeleri, AB Yeşil Mutabakatı hakkında güncellemeler sunuldu ve AGRINFO bilgi sistemi tanıtıldı. Katılımcılar, değişen AB politikalarında nasıl yol alacaklarını öğrendiler ve mevzuat değişikliklerine uyum sağlamak için net rehberlik aldılar.

APAARI Kamu-Özel Ortaklıkları Uygulama Topluluğu Serisi

Bu çevrimiçi oturumlar serisi, Asya-Pasifik bölgesinde tarımsal ticareti geliştirmek için kamu-özel ortaklıklarını (PPP) güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Her oturum, paydaşların zorlukları, politika engellerini ve iş birliği fırsatlarını tartışabileceği bir platform sunar. Seri, webinarlar ve vaka çalışmaları aracılığıyla yenilik, yatırım ve kapasite geliştirmeyi teşvik etmeye odaklanmaktadır. STDF tarafından desteklenen ve Bangladeş'te pilot uygulaması yapılan bu girişim, güven inşa etmeyi, uygun ortamları iyileştirmeyi ve ortak politika önerileri geliştirmeyi hedefleyerek sürdürülebilir tarımda çok paydaşlı iş birliği için bölgesel bir platforma dönüşmektedir.

FAO FFS Yenilik Ödülü Sunum Etkinliği

FAO'nun Küresel Çiftçi Tarla Okulları Platformu, sürdürülebilir tarım için 12 yenilikçi çözümün tanıtıldığı 2025 FFS Yenilik Ödülü Sunum Etkinliği'ni gerçekleştirdi. Etkinlikte, çiftçiler tarafından yürütülen iklim değişikliği, gıda güvenliği, biyoçeşitlilik ve kırsal geçim kaynakları konularına yönelik projeler öne çıktı. Yenilikçiler ilerlemelerini ve etkilerini paylaştı, önceki ödül sahipleri ise projelerindeki gelişmeleri aktardı. Çevrimiçi gerçekleşen bu etkinlik, dünya genelinde dayanıklılığı ve sürdürülebilirliği güçlendiren, topluluk odaklı pratik yaklaşımlar hakkında değerli bilgiler sunarak katılımcılara tarımsal inovasyona dair ilham verdi.

Bölgelerarası Forum Toplantıları

Bölgelerarası forum toplantıları, önemli tarımsal araştırma ağlarını bir araya getirir—AARINENA (Yakın Doğu ve Kuzey Afrika), APAARI (Asya-Pasifik), CACCARI (Orta Asya ve Kafkaslar), FARA (Afrika) ve FORAGRO/IICA (Latin Amerika ve Karayipler). Bu toplantılar, tarım ve gıda güvenliği alanındaki ortak zorluklarla mücadele için iş birliği, bilgi paylaşımı ve ortak eylemi teşvik eder. Bölgesel kurumları ve paydaşları birbirine bağlayarak yenilik, kapasite geliştirme ve politika savunuculuğunu kıtalar arasında güçlendirir. Toplantılar, koordineli çabalar ve farklı bölgeler arasındaki ortaklıklar aracılığıyla sürdürülebilir kalkınma ve dayanıklı gıda sistemlerinin gelişimini destekler.

AARINENA ve Moringa Kooperatif Birliği Bölgesel İşbirliğini Güçlendiriyor

AARINENA ile Moringa ve Çöl Bitkileri Kooperatif Birliği, sürdürülebilir tarımda bölgesel işbirliğini artırmayı görüştü. Ortak araştırma, bilgi paylaşımı, eğitim ve Moringa ile çöl bitkileri hakkında farkındalık artırma konularına odaklandılar. Arap bölgesinde uzmanlık paylaşımı için webinarlar düzenlenmesi planlanıyor. Ortaklık, sürdürülebilir projeleri desteklemeyi, kurak bölgelerdeki topluluklara yardımcı olmayı ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ni ilerletmeyi amaçlıyor. Bu, AARINENA'nın Yakın Doğu ve Kuzey Afrika'da tarımsal araştırma ve gelişmeyi güçlendirme misyonuyla uyumludur.

Bilimsel Araştırma Gerçekleri ve Zorlukları Çalıştayı

AARINENA, Ürdün Bilimsel Araştırma, Girişimcilik ve Yaratıcılık Derneği (JSSREC) iş birliğiyle Amman'da başarılı bir çalıştay düzenleyerek Yakın Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde bilimsel araştırmaların mevcut durumu ve karşılaşılan zorlukları ele aldı. Etkinlik, akademisyenler ve profesyonelleri araştırma kurumlarının karşılaştığı engeller ve akademi-sanayi iş birliğinin güçlendirilmesi konularında bir araya getirdi. Bölgesel iş birliğinin önemine vurgu yapan çalıştay, diyalog, bilgi paylaşımı ve stratejik planlama için değerli bir platform sundu, araştırma sistemlerinin güçlendirilmesi ve bölgesel kalkınma önceliklerinin desteklenmesi hedeflendi.

AARINENA'nın Tropikal Tarım Platformu Yürütme Kurulu'ndaki Rolü

AARINENA, 2024–2026 döneminde Tropikal Tarım Platformu (TAP) Yürütme Kurulu'nda görev yapmaktan gurur duymaktadır ve küresel tarımsal inovasyon ile kapasite gelişimine olan bağlılığını göstermektedir. TAP'ın 2025 yılındaki ilk toplantısına sanal olarak katılan AARINENA, stratejik önceliklerin belirlenmesinde ve TAP'ın çalışmalarının G20 MACS gibi küresel gündemlerle uyumlandırılmasında aktif rol almıştır. Platform, inovasyon sistemlerini ve sürdürülebilir gıda güvenliğini ilerletmeye odaklanmaktadır. AARINENA, dayanıklı tarım sistemleri kurmak için uluslararası ortaklarla iş birliğini güçlendirerek TAP'ın misyonuna anlamlı katkılar sağlamayı hedeflemektedir.

Bilimsel Araştırma Gerçekleri ve Zorlukları Çalıştayı

AARINENA, FAO, Ürdün Tarım Bakanlığı ve Norveç'in Amman Büyükelçiliği tarafından yürütülen ortak projenin kapanış çalıştaya katıldı. Proje, Ürdün'deki tarım-gıda sistemlerini daha verimli, kapsayıcı ve iklim direncine sahip modeller haline dönüştürmeyi hedefledi. 1.700'den fazla Ürdünlü ve Suriyeli çiftçi ile aile desteklenerek gıda güvenliği artırıldı ve istihdam olanakları sağlandı. AARINENA, sürdürülebilir ve uyumlu tarım-gıda sistemlerinin oluşturulmasında bölgesel iş birliği ve bilgi paylaşımının önemini vurguladı. Çalıştay, kırsal geçim kaynaklarını güçlendirmeye ve tarımsal direnci artırmaya yönelik önemli bir girişimin tamamlandığını simgeleyerek Amman, Ürdün'de gerçekleştirildi.

“Samh Bitkisi ile Sürdürülebilir Kalkınmaya Doğru” Teknik Çalıştayı

AARINENA, Haşimiye Fonu Başkanı Prenses Bessma Bint Ali'nin himayesinde Ürdün'de düzenlenen “Samh Bitkisi ile Sürdürülebilir Kalkınmaya Doğru” başlıklı teknik çalıştaya katıldı. Ürdün Badiyası'nın Kalkınması için Haşimiye Fonu tarafından, FAO desteğiyle organize edilen etkinlik, yerel Samh bitkisinin kırsal geçim kaynaklarını geliştirme, yerel biyoçeşitliliği teşvik etme ve gıda sistemlerinde dayanıklılığı artırmadaki rolüne odaklandı. AARINENA'nın katılımı, sürdürülebilir tarım uygulamalarını destekleme ve doğal kaynakların korunmasına, topluluk temelli yeniliklerin teşvikine yönelik ulusal ve bölgesel çabalara katkı sağlama konusundaki sürekli taahhüdünü yansıtmaktadır.

TEŞEKKÜR

Bu bültenin Türkçe versiyonunun gözden geçirilmesi ve geliştirilmesinde verdikleri uzman rehberlik ve özverili desteklerinden dolayı TAGEM Genel Müdürü **Dr. Mustafa Altuğ Atalay'a** ve TAGEM Uluslararası İlişkiler Koordinatörü **Dr. Didem Kökden'e** içten teşekkürlerimizi sunarız.

AARINENA

Altı Aylık Bülten

Cilt 30, Sayı 1

Ocak – Haziran 2025